

مدیریت حوزه علمیه استان قم
معاونت آموزش
امتحانات کتبی

بسمه تعالی

امتحانات نیمسال دوم مدارس آموزشی

سال تحصیلی ۹۲-۹۱

شماره پرونده:		پایه:		نام خانوادگی:	
نحو ۵	موضوع:	۳	تاریخ:	شماره صندلی:	نام:
۸-۹:۳۰	ساعت:	۹۲/۳/۱۱	نمراتوره:	شماره صندلی:	متولد:
کد مصمم	به مروف	به عدد	نتیجه:	مدرسه محل تمصیل:	شهرستان:
			بازبینی:	متن و ممدوده:	

لطفاً به تمام سوالات تستی و فقط ۷ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود. (تستی ۵/۵ نمره و تشریحی ۲/۵ نمره)

تستی:

- به نظر مصنف، کدام گزینه در بیان فرق «عطف بیان» و «بدل» صحیح نیست؟
 - عطف بیان یوافق متبوعه فی تعریفه و تکبیره بخلاف البدل
 - عطف بیان لا یكون بلفظ الأوّل بخلاف البدل
 - عطف بیان لا یكون جمله بخلاف البدل
 - عطف بیان لا یكون تابعاً لجمله بخلاف البدل
- در کدام یک از موارد، حال «منتقله» است؟
 - هذا مالک ذهباً
 - «خلق الإنسان ضعيفاً»
 - «ولی مُدبراً»
 - بعتهُ بدأً یبید
- «زید» در مثال «ما جاءنی من امرأة ولا زید» و «قاعد» در مثال «ما زید قائماً لکن قاعد»، به ترتیب ... و ... می باشد.
 - عطف بر محل «امرأة»- خبر برای مبتدای محذوف
 - عطف بر لفظ «امرأة»- عطف بر محل «قائم»
 - عطف بر محل «امرأة»- عطف بر محل «قائم»
 - عطف بر لفظ «امرأة»- خبر برای مبتدای محذوف
- طبق نظر مصنف، کدام مثال از باب «مطوعه» است؟
 - استنصحته فنصحنی
 - كسوت زیداً الثوب فكسیبه
 - استعطيته درهماً فأعطانی درهماً
 - د. استكتبته الكتاب فكتبه
- کدام مورد، جزء موارد عود ضمیر بر متأخر لفظی و رتبی ذکر نشده است؟
 - أن یكون الضمیر مخبراً عنه فیفسره خبره
 - أن یكون الضمیر مرفوعاً بـ «نعم أو بس»
 - أن یكون الضمیر مرفوعاً بثنائی المتنازعين المُعمل أولهما
 - أن یكون الضمیر مبدلاً منه الظاهر المفسر له

تشریحی:

* يشهد لابتدائية النكرة المسوغة قوله تعالى: ﴿فإن حسبك الله﴾.

۱. چگونه آیه شریفه، بر مبتدا قرار گرفتن نكرة مسوغة دار و خبر قرار گرفتن معرفه شاهد است؟ بیان کنید.

۲. چرا استعمال صفت مشبّهه در مثال های «زیدٌ وجهه حسنٌ» و «زیدٌ حسنٌ فی الحرب وجهه» غلط است؟

۳. برای هریک از «مسوغات ابتدا به نكرة» زیر، مثال بزنید.

أ. أن يكون خبرُ النكرة ظرفاً مختصاً:

ب. أن تكون النكرة عامّةً بذاتها:

ج. أن تقع النكرة في أوّل جملةٍ حاليةٍ:

د. العطف بشرط كون المعطوف ممّا يسوغ الابتداء به:

هـ. أن تكون النكرة في معنى الفعل:

* إذا قلت: «لا تأكل سمكاً وتشرب لبناً» فإن جزمت «تشرب» فالعطف على اللفظ والنهي عن ... وإن نصبت فالعطف عند البصريين على المعنى والنهي عن ... وإن رفعت فالمشهور أنه نهى عن ...

۴. بنابر هر یک از فرض‌های اعرابی مذکور، از چه چیزی نهی شده است؟

۵. شاهد لفظیه بودن اضافه در آیه شریفه ﴿هدياً بالغ الكعبة﴾ و معنویّه بودن اضافه در آیه شریفه ﴿الحمد لله رب العالمين مالک يوم الدين﴾ چیست؟

۶. در هر یک از موارد مشخص شده، مضاف چه چیزی را به واسطه اضافه کسب کرده است؟

أ. ﴿تلتقطه بعضُ السّيارة﴾:

ب. عَلِمْنَا أَبُو مَنْ عَلِيٌّ؟

ج. ﴿سَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيَّ مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ﴾:

د. ﴿تَوْتَى أَكُلُّهَا كُلَّ حِينٍ﴾:

هـ. مررت بالرجل الحسن الوجه:

* يحتمل في قوله تعالى ﴿كنت أنت الرقيب عليهم﴾ الفصليّة والتوكيد دون الابتداء وفي قوله تعالى ﴿وإنّا لنحن الصّافون﴾ الفصليّة والابتداء دون التوكيد.

۷. چرا در مثال اول، «ابتداء» و در مثال دوم، «تأكيد» صحیح نیست؟

ب. در آیه شریفه ﴿إنك أنت علام الغيوب﴾، چند وجه صحیح است؟ بیان کنید.

۸. ترکیب اسم استفهام یا شرط در موارد زیر چه می باشد؟

أ. إن وقع اسم الاستفهام على زمان:

ب. «تعبدوا للدّنيا أيّ تعبداً»:

ج. إن وقع بعد اسم الشرط فعل متعدّد وكان واقعاً عليه:

د. إن وقع بعد اسم الشرط فعل متعدّد وكان واقعاً على ضميره:

هـ. «من أب لك؟»: